

Lieta C-233/23**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar Tiesas
Reglamenta 98. panta 1. punktu****Iesniegšanas datums:**

2023. gada 13. aprīlis

Iesniedzējtiesa:

Consiglio di Stato (Itālija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2023. gada 7. aprīlis

Apelācijas sūdzības iesniedzēji:

Alphabet Inc.

Google LLC

Google Italy Srl

Atbildētāja apelācijas instancē:

Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato

Pārējie lietas dalībnieki:

Enel X Italia Srl un *Enel X Way Srl*

Pamatlietas priekšmets

Apelācijas sūdzība, ko *Alphabet Inc.*, *Google LLC* un *Google Italy Srl* (turpmāk tekstā kopā – “*Google*”) iesnieguši par *Tribunale amministrativo regionale del Lazio* (Lacio Reģionālā administratīvā tiesa, Itālija) spriedumu, ar kuru tā noraidīja *Google* prasību par *Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato* (Konkurences un tirgus uzraudzības iestāde, Itālija) lēmumu. Minētā iestāde bija uzskatījusi, ka *Google* ir atbildīgs par dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu saskaņā ar LESD 102. pantu, jo nav padarījis savu *Android Auto* lietotni saderīgu ar *Enel X Italia Srl* (turpmāk tekstā – “*Enel X Italia*”) izstrādāto lietotni attiecībā uz pakalpojumiem saistībā ar elektroauto uzlādi, un tāpēc bija likusi *Google* pārtraukt apgalvoto ļaunprātīgo izmantošanu, noteikusi tam

konkrētus pienākumus saistībā ar attiecīgajām lietotnēm un uzlikusi tam naudas sodu.

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu, ko iesniegusi *Consiglio di Stato* (Valsts padome, Itālija) kā pēdējās instances tiesa saskaņā ar LESD 267. pantu, Tiesai tiek lūgts interpretēt dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas jēdzienu saskaņā ar LESD 102. pantu, it īpaši attiecībā uz konkrēto tirgu identificēšanu un iespējamu pienākumu, kas jāpilda vienā vai vairākos digitālajos tirgos dominējošam uzņēmumam, identificēšanu.

Prejudiciālie jautājumi

1) Vai saskaņā ar LESD 102. pantu ražojuma, par ko saņemts piegādes atteikums, obligātas nepieciešamības prasība ir jāinterpretē tādējādi, ka piekļuvei ir jābūt obligāti nepieciešamai kādas noteiktas darbības īstenošanai blakus esošā tirgū, vai tomēr ir pietiekami, ka piekļuve ir obligāti nepieciešama uzņēmuma, kas prasa piekļuvi, piedāvāto ražojumu vai pakalpojumu ērtākai izmantošanai, it īpaši gadījumā, kad ražojuma, par ko saņemts piegādes atteikums, būtiskā funkcija ir padarīt ērtāku jau esošo ražojumu vai pakalpojumu izmantošanu?

2) Vai tādas rīcības ietvaros, kas kvalificēta kā piegādes atteikums, ir iespējams uzskatīt par ļaunprātīgu izmantošanu LESD 102. panta izpratnē situāciju, kurā, lai gan nav piekļuves prasītajam ražojumam, i) prasītāju uzņēmums ir jau darbojies tirgū un ir turpinājis tajā augt visu apgalvoto ļaunprātīgās izmantošanas laiku un ii) citi ar uzņēmumu, kas prasa piekļuvi ražojumam, konkurējošie uzņēmēji ir turpinājuši darboties tirgū?

3) Vai tādas ļaunprātīgas izmantošanas ietvaros, kas izpaužas kā atteikums dot piekļuvi iespējami obligāti nepieciešamam ražojumam vai pakalpojumam, LESD 102. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka ražojuma vai pakalpojuma neesamība piegādes pieteikuma brīdī ir jāņem vērā kā objektīvs paša atteikuma attaisnojums, vai vismaz konkurences iestādei, pamatojoties uz objektīviem elementiem, ir jāizanalizē, cik ilgs laiks ir vajadzīgs dominējošajam uzņēmumam, lai tas izstrādātu ražojumu vai pakalpojumu, piekļuve kuram tiek prasīta, vai tomēr var pieprasīt, lai dominējošais uzņēmums, ievērojot atbildību, ko tas uzņemas tirgū, paziņo pieteikuma iesniedzējam laiku, kas būs vajadzīgs ražojuma izstrādei?

4) Vai LESD 102. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka dominējošam uzņēmumam, kas kontrolē kādu digitālo platformu, var noteikt pienākumu grozīt savus ražojumus vai izstrādāt jaunus, lai dotu iespēju tiem, kas to prasa, piekļūt minētajiem ražojumiem? Vai tādā gadījumā dominējošam uzņēmumam ir pienākums ņemt vērā vispārējās tirgus vajadzības vai tā atsevišķā uzņēmuma vajadzības, kas prasa piekļuvi iespējami obligāti nepieciešamajiem datiem, vai vismaz, ievērojot īpašo atbildību, ko uzņēmums uzņemas tirgū, tam ir iepriekš

jānosaka objektīvi kritēriji tam iesniegto pieteikumu izskatīšanai vai to sakārtošanai prioritārā secībā?

5) Vai tādas ļaunprātīgas izmantošanas ietvaros, kas izpaužas kā atteikums dot piekļuvi iespējami obligāti nepieciešamam ražojumam vai pakalpojumam, LESD 102. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka konkurences iestādei ir vispirms jādefinē un jāidentificē konkrētais lejupeņais tirgus, ko skar ļaunprātīgā izmantošana, vai tas tomēr var būt tikai potenciāls tirgus?

Atbilstošās Savienības tiesību normas un judikatūra

LESD 102. pants

Pirmās instances tiesas spriedums, 2007. gada 17. septembris, *Microsoft*, T-201/04

Tiesas spriedums, 1998. gada 26. novembris, *Bronner*, C-7/97

Īss pamatlietas faktisko apstākļu un tiesvedības izklāsts

- 1 *Google Italy Srl – Google LLC* (kura mātesuzņēmums savukārt ir *Alphabet Inc.*) Itālijas meitasuzņēmums – nodarbojas galvenokārt ar pakalpojumu sniegšanu pārējiem *Google* grupas uzņēmumiem.
- 2 *Google* ir izstrādājis operatīvo sistēmu *Android* atvērtā pirmkoda (*open source*) mobilajām ierīcēm, ko var iegūt un grozīt ikviens, bez nepieciešamības iepriekš saņemt atļauju. *Google* ir izstrādājis arī *Android Automotive OS*, integrētu operatīvo sistēmu automobiļu infoizklaides sistēmām, kas arī tiek nodota rīcībā par velti ar atvērtā pirmkoda licenci.
- 3 2015. gadā *Google* izlaida tirgū *Android Auto* – lietotni mobilajām ierīcēm ar *Android* operatīvo sistēmu, kas ļauj lietotājiem caur integrētu automobiļa ekrānu piekļūt vairākām savā viedtālrunī esošām lietotnēm.
- 4 Ņemot vērā vajadzīgos laikus un izmaksas, lai nodrošinātu katras lietotnes saderību ar *Android Auto*, *Google* ir iepriekš paredzējis risinājumus veselām lietotņu kategorijām veidnes formā, kas ļauj trešajiem izstrādātājiem izveidot savu, ar *Android Auto* saderīgu lietotņu versijas. Dažos gadījumos *Google* atļāva izstrādātājiem izveidot personalizētas lietotnes, kas izstrādātas, lai būtu saderīgas ar *Android Auto*, ja nav iepriekš definētas veidnes.
- 5 2018. gada beigās minētās veidnes bija pieejamas tikai plašsaziņas un ziņojumapmaiņas lietotnēm; *Google* turklāt izstrādāja savu karšu un navigācijas lietotņu (proti, *Google Maps* un *Waze*) versijas, kas bija saderīgas ar *Android Auto*.

- 6 *Enel X Italia Srl* (turpmāk tekstā – “*Enel X*”) sniedz elektroauto uzlādes pakalpojumus, un *Enel* grupa pārvalda vairāk nekā 60 % no Itālijā pieejamajām uzlādes pieslēgumvietām.
- 7 2018. gada maijā *Enel X* izlaida tirgū lietotni *JuicePass*, kas piedāvā virkni funkcionalitāšu elektroauto uzlādei un, it īpaši: uzlādes pieslēgumvietu meklēšanu un rezervēšanu kartē; pāreju uz *Google Maps* vai *Apple Maps*, lai ļautu veikt navigāciju uz atlasīto uzlādes pieslēgumvietu; uzlādes sesijas sākšanu, pārtraukšanu un uzraudzību un attiecīgo maksājumu. *JuicePass* ir pieejama *Android* viedtālrunu lietotājiem un to var lejuplādēt no *Google Play*.
- 8 2018. gada septembrī un nākamajos mēnešos *Enel X* lūdza *Google* padarīt *JuicePass* saderīgu ar *Android Auto*. *Google* šo iespēju liedza, uzsverot, ka plašsaziņas un ziņojumapmaiņas lietotnes bija vienīgās ar *Android Auto* saderīgās trešo personu lietotnes un ka publicēt *JuicePass* uz *Android Auto* nebija iespējams drošības apsvērumu dēļ, kā arī tāpēc, ka vajadzēja racionāli izvietot prasītajai attīstībai vajadzīgos resursus.
- 9 2019. gada 12. februārī *Enel X* iesniedza sūdzību *Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato* (Konkurences un tirgus uzraudzības iestāde; turpmāk tekstā – “Iestāde”), apgalvojot, ka *Google* rīcība, kas izpaužas kā nepamatots atteikums ļaut *JuicePass* darboties ar *Android Auto*, ir LESD 102. panta pārkāpums.
- 10 Pēc tam, kad Iestāde bija uzsākusi procedūru, *Google* 2020. gada 15. oktobrī izlaida tirgū veidnes versiju ar *Android Auto* saderīgu elektroauto uzlādes lietotņu beta versiju plānošanai.
- 11 Ar 2021. gada 27. aprīļa lēmumu Iestāde atzina, ka *Google* rīcība, liekot šķēršļus un atliekot *Enel X* izstrādātās lietotnes *JuicePass* publicēšanu *Android Auto* platformā, ir dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana saskaņā ar LESD 102. pantu un lika *Google*, cita starpā: i) pārtraukt un arī turpmāk neīstenot tam pārmesto konkurenci kropļojošo rīcību; ii) izlaist tirgū elektrouzlādes lietotnes izstrādes veidnes galīgo versiju; un iii) izstrādāt iespējamās galīgajā veidnē trūkstošās funkcionalitātes, ko *Enel X* norādījis kā būtiskas. Turklāt Iestāde uzņēmumiem *Alphabet Inc.*, *Google LLC* un *Google Italy Srl* uzlika solidāru pienākumu samaksāt administratīvu naudas sodu par kopsummu 102 084 433,91 EUR.
- 12 Uzņēmumi – apelācijas sūdzības iesniedzēji apstrīdēja minēto lēmumu *Tribunale amministrativo regionale del Lazio*, kas prasību pilnībā noraidīja.
- 13 Uzņēmumi par šo spriedumu iesniedza apelācijas sūdzību.

Pamatlietas pušu galvenie argumenti

- 14 Iestāde apgalvo, ka *Google* rīcībai ir nozīme konkurences aizsardzības un tirgus dinamiku aizsardzības nolūkos *Google* dominējošā stāvokļa dēļ, kam ir centrālā loma tajā, lai atļautu profesionālajiem lietotājiem (šajā gadījumā izstrādātājiem) piekļūt lietotņu galalietotājiem. Uz *Android Auto* publicējamo lietotņu tipoloģijas un specifiskie raksturlielumi, kā arī vajadzīgo plānošanas instrumentu definēšanas un nodošanas rīcībā laiki ir atkarīgi tikai no *Google*.
- 15 Iestādes ieskatā, pastāv konkurences telpa, kas ietver gan *Google Maps* (un citas navigācijas lietotnes), gan *Enel X Italia* lietotni (un citas ar elektrouzlādi saistītu pakalpojumu lietotnes), ievērojot, ka abas lietotnes piedāvā meklēšanas un navigācijas pakalpojumus attiecībā uz uzlādes pieslēgumvietām (faktiska konkurence) un, papildus, *Enel X Italia* lietotne piedāvā jaunas funkcionalitātes, kas nākotnē varētu tikt integrētas *Google Maps* (potenciāla konkurence); turklāt *Enel X Italia* un *Google Maps* lietotnes konkurējot attiecībā uz lietotājiem un to ģenerētajiem datiem.
- 16 Šo iemeslu dēļ, Iestādes ieskatā, *Google* rīcība, kas nepamatoti esot likusi šķēršļus un atlikusi *Enel X* lietotnes pieejamību uz *Android*, veido atteikumu savstarpējas izmantojamības iespējai (atteikumu slēgt līgumu), kas ir izraisījis vienveidīgu konkurences nosacījumu (t.s. “level playing field”) principa pārkāpumu, ko veido *Google* īpašumā esošas lietotnes netaisnīga priekšrocība par sliktu konkurenta *Enel X Italia* lietotnei.
- 17 *Google* apstrīdēja, pirmkārt, pārsūdzētajā spriedumā un Iestādes lēmumā apgalvotā sava piegādes pienākuma pastāvēšanu. It īpaši, neesot Pirmās instances 2007. gada 17. septembra spriedumā *Microsoft* (T-201/04) norādīto kumulatīvo nosacījumu, proti: i) ka piegādes pienākums attiecas uz ražojumu vai pakalpojumu, kas obligāti nepieciešams darbības veikšanai blakus esošā tirgū; ii) ka piegādes atteikums var izslēgt jebkādu efektīvu konkurenci minētajā tirgū; un iii) ka atteikums veido šķērslī jauna ražojuma ienākšanai tirgū.
- 18 It īpaši, Iestāde neesot veikusi obligātās nepieciešamības analīzi. Turklāt neiespējamība piekļūt *Android Auto* neesot traucējusi nedz lietotnes *JuicePass* darbībai (kas vienalga ir izmantojama transportlīdzeklī uzstādītos – piemēram, ar piesūcekni – viedtālruņos), nedz efektīvai konkurencei elektroauto uzlādes lietotņu nozarē, par ko liecina *JuicePass* ievērojama izaugsme un citu līdzīgu lietotņu klātesamība Itālijā.
- 19 Otrkārt, *Google* uzskata savu rīcību par pareizu un pamatotu, ņemot vērā: i) nepieciešamību izstrādāt jaunu veidni piekļuvei *Android Auto*, atbilstošu lietotnes (kas nepastāvēja pieteikuma laikā) drošības prasībām, un konkrētu neiespējamību izstrādāt šim nolūkam personalizētu lietotni; ii) saprātīgos laikposmus, kuros *Google* vēlāk bija izstrādājis veidni, neraugoties uz sarežģītību un grūtībām, saistītām ar Covid-19 pandēmiju; un iii) faktu, ka Iestāde neesot apstrīdējusi kā nesaprātīgu laiku, ko *Google* veltījis minētajai izstrādei.

- 20 Treškārt, *Google* apstrīdēja Iestādes veikto abu augšupējo tirgu, kuros tam tiek piedēvēts dominējošs stāvoklis, identifikāciju, proti, viedajām mobilajām ierīcēm paredzētu operatīvo sistēmu licenču piešķiršanas tirgu, kurā *Google* aktīvi darbojas ar operatīvās sistēmas *Android* starpniecību, un *Android* paredzēto lietotņu pārdošanas portālu tirgu (*Android* lietotņu veikals), kurā *Google* aktīvi darbojas ar *Google Play* starpniecību. *Google* ieskatā, Iestādei būtu bijis jāidentificē atšķirīgs konkrētais tirgus, kurā darbojas *Android Auto*, un jāpierāda minētās lietotnes dominējošais stāvoklis minētajā tirgū.
- 21 Ceturtkārt, *Google* norādīja, ka apstrīdētajā lēmumā pat nav identificēts specifisks konkrētais lejupējais tirgus, bet ir tikai identificēta “konkurences telpa”, kurā navigācijas lietotnes konkurējot ar elektroauto uzlādes lietotnēm, neanalizējot šo abu atšķirīgo lietotņu veidu domājamu savstarpēju aizstājamību no pieprasījuma puses un no piedāvājuma puses.
- 22 Piektkārt, *Google* noliedza konkurences attiecību esamību *Google Maps* un *JuicePass* starpā, no šādiem aspektiem: i) no faktiskā aspekta, apšaubot abu lietotņu savstarpējo aizstājamību attiecībā uz uzlādes pieslēgumvietu meklēšanas funkciju, jo runa ir nevis par konkurējošiem, bet gan par savstarpēji papildinošiem pakalpojumiem; ii) no potenciālā aspekta, uzskatot par nepietiekami pierādītu, pamatojoties uz Eiropas judikatūrā izklāstītajiem kritērijiem, uzlādes rezervēšanas un samaksas iespējamo integrāciju *Google Maps* (uz *Android Auto*) nākotnē; un iii) no aspekta, ka *Google Maps* un *JuicePass* savāc elektroauto uzlādes pakalpojumu lietotāju ģenerētos datus, jo abas lietotnes esot dažādu tipoloģiju lietotnes.
- 23 Sestkārt, *Google* apstrīdēja soda aprēķinu naudas izteiksmē, ko Iestāde tam noteica saskaņā ar piemērojamajiem Itālijas tiesību aktiem.
- 24 Iestāde atbildēja, ka digitālajos tirgos pastāvošās konkurences aizsardzības mērķi liek ņemt vērā minēto tirgu specifiskumu un dinamiskumu un, it īpaši, faktu, ka: i) vertikāli integrētās digitālajās platformās augšupējos tirgos esoša uzņēmēja dominējošo stāvokli šis uzņēmējs var izmantot, lai nostiprinātu savu ietekmi lejupējos tirgos vai ar tiem saistītos tirgos, vai tādos, kas vēl tikai veidojas; ii) rīcība kādā noteiktā brīdī var ietekmēt tirgus, kurā tā tiek īstenota, attīstību un konkurences dinamiku; un iii) digitālo tirgu uzņēmēju veicinātā piedāvājuma paplašināšanās rezultātā pakalpojumi un ražojumi, ko agrāk uzskatīja par piederīgiem atšķirīgiem tirgiem, sāk izjust savstarpējas konkurences spiedienu, vai arī jau esošos ražojumos tiek iekļautas jaunas funkcijas, ko agrāk uzskatīja par neasimilējamām, kā tas aizvien biežāk pierādās attiecībā uz pakalpojumiem un ražojumiem, kas paredzēti vairākām digitālas platformas lietotāju grupām.
- 25 Tātad, lai nodrošinātu efektīvu konkurences aizsardzību un liekāku izvēles iespēju patērētājiem, būtu jāņem vērā konkurences telpas, kas rodas veidojošos tirgos vai attiecībā uz nākotnes tirgiem, elastīgāk piemērojot tradicionāli šajā jomā piemērojamās loģiskās un juridiskās kritērijas.

- 26 *Enel X* uzsvēra, ka *Google* rīcība, ko Iestāde kvalificējusi kā atteikumu slēgt līgumu, ir ar tādu faktisko raksturu, kas atšķiras no faktiem *Google* minētajā judikatūrā analizētajos atteikuma slēgt līgumu gadījumos, jo tie attiecas uz ekonomisko kontekstu, kas nav digitāls.
- 27 Aplūkojamajā gadījumā runa esot nevis par līguma slēgšanu, bet gan par pilnīgas *Enel X* ražojuma un *Google* izstrādātās atvērtā pirmkoda sistēmas savstarpējās izmantojamības nodrošināšanu, kuras panākums būtu saistīts galvenokārt ar iespēju patērētājiem piekļūt uzņēmumu izstrādātajām lietotnēm.
- 28 Konfigurējot savu ražojumu *Android Auto*, lai liegtu tā pilnīgu savstarpēju izmantojamību ar uzlādes pakalpojumu lietotnēm, *Google* esot pārkāpis vienveidīgu konkurences nosacījumu (“level playing field”) principu, neļaujot *Enel X* nedz izstrādāt *JuicePass* priekš *Android Auto* ar funkcijām, kas analogas *Google Maps* īpašumā esošo lietotņu funkcijām, nedz ieviest funkcijas, kas ir jaunas un atšķirīgas no *Google Maps* piedāvātajām, vai cenšoties uzspiest *JuicePass* izmantošanas nosacījumus (uz viedtālruni ar izslēgtu motoru, utt.), kas būtu mazinājis tā panākumus patērētāju vidū.
- 29 Kaut gan *Google* ir tiesības noteikt izlaišanas tirgū laikus, nosacījumus un procedūras, šīs tiesības nevar būt tik plašas, lai pastāvīgi un bez objektīvu spēkā esošu attaisnojumu norādīšanas liktu šķēršļus jauninājumiem un tehniskajai attīstībai, kaitējot patērētājiem, ņemot vērā lielo risku, ka digitālajos tirgos uzvarošs ražojums ļoti īsā laikā piesaista sev dominējošu tirgus daļu – vai pat visu tirgu.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

- 30 Iesniedzējtiesa norāda, ka LESD 102. pantā nav ļaunprātīgas izmantošanas definīcijas, bet tas ir uzrādīts kā vispārējs juridisks jēdziens, un ka tiesību normā uzskaitītie gadījumi ir tikai kā piemēri, un neparāda izsmeļoši Eiropas Savienības tiesībās aizliegtās dominējošā stāvokļa ļaunprātīgās izmantošanas procedūras; šā iemesla dēļ interpretētāja uzdevums ir ņemt vērā atsauces ekonomiskajam kontekstam – aplūkojamajā gadījumā digitālo tirgu kontekstam – piemītošos raksturlielumus.
- 31 Ievērojot sekas, ko *Google* rīcība var radīt konkrētajā ekonomiskajā nozarē, kurā tā iekļaujas, iesniedzējtiesas ieskatā, šāda rīcībā šķietami abstrakti var veidot ļaunprātīgu piegādes atteikumu, pārkāpjot LESD 102. pantu, šādu iemeslu dēļ.
- 32 Pirmkārt, pastāv tirgū dominējošs stāvoklis, ko *Google* ieguvis *Android* un *Google Play* jomā, ņemot vērā, ka *Android Auto* ir nekas cits, kā vien *Android* sistēmas projekcija automobiļa infoizklaides sistēmā.
- 33 Otrkārt, piekļuve *Android Auto* šķiet “obligāti nepieciešama”, lai tāds uzņēmējs kā *Enel X* varētu piedāvāt galalietotājiem, kuri tobrīd atrodas pie stūres, vieglā un drošā veidā izmantojamas lietotnes, jo lietotne (funkcionāla transportlīdzekļu

- elektrouzlādei) tomēr ir cieši saistīta ar automobiļa lietošanu – vai tas būtu stāvošs vai kustībā – kuram *Android Auto* šķiet veidojam specifisku papildinājumu, ievērojot to, ka uz *Android Auto* atrodas autoražotāju izstrādātas lietotnes. Ievērojot *Android Auto* raksturlielumus un specifisko funkciju, kā arī straujās digitālās evolūcijas procesu, obligātās nepieciešamības jēdziens būtu jāinterpretē plašāk, kvalificējot par “vajadzīgiem” ražojumus vai pakalpojumus, kas sākotnēji bija iecerēti tikai ērtākai jau esošu preču izmantošanai.
- 34 Treškārt, iesniedzējtiesa uzskata, ka *Google* rīcība potenciāli var likvidēt konkurenci konkrētajos digitālajos tirgos un ka, ja *JuicePass* lietotnei tiktu galīgi liegta piekļuve *Android Auto*, patērētājiem tā vairs neinteresētu; šajā ziņā apstrīdētā rīcība var radīt šķērslī tam, ka lietotāji izmanto “labāku” ražojumu, attiecībā uz kuru pastāv potenciāls pieprasījums; no cita aspekta, ņemusi vērā konteksta īpatnības, iesniedzējtiesa, pamatojoties uz lietas materiāliem, neizslēdz iespēju, ka pastāvoša “vispārīga” lietotne, kā *Google Maps*, var iekļaut *JuicePass* “specifiskās” funkcijas.
- 35 Ceturtkārt, iesniedzējtiesas ieskatā, *Google* atteikums nav pamatots ar objektīviem efektīviem attaisnojumiem, jo, ņemot vērā tehniskā risinājuma īstenošanai vajadzīgos laikus, tas ir atkarīgs pamatā no *Google* uzņēmuma izvēlēm, pret ko pieteicējam, kas prasa piekļuvi būtiskajam resursam, ko var sniegt tikai *Google*, nav nekāda aizsardzības un mijiedarbības instrumenta pret dominējošo uzņēmumu. Ievērojot nozares raksturlielumus un *Google* ietekmi tirgū, iesniedzējtiesa uzskata par iespējamu tādu interpretāciju, atbilstoši kurai, ņemot vērā īpašo atbildību, ko dominējošais uzņēmums uzņemas, tam būtu jānosaka pienākums vispirms noteikt objektīvus pieteikumu izskatīšanas kritērijus un vidējos laikus, kas vajadzīgi pieteikumu izskatīšanai.
- 36 Piektkārt, leļupējā tirgus identificēšanā nebūtu jāignorē *Android Auto* atsaucē konteksta un raksturlielumu īpatnības, kas tikai palīdz labāk izmantot jau esošu ražojumu un kas dinamiskajā perspektīvā varētu iekļaut tādu lietotni kā *Google Maps*. Pamatojoties uz judikatūru, ir pietiekami, ka leļupējais “potenciālais tirgus vai pat hipotētiskais tirgus var tikt identificēts” (Pirmās instances tiesas 2007. gada 17. septembra spriedums *Microsoft*, T-201/04, EU:T:2007:289). No cita viedokļa, leļupēja tirgus identificēšana, kura robežas noteiktas atbilstoši tradicionālajiem kritērijiem – kā telpa, kurā satiekas pieprasījums un piedāvājums, nosakot preces cenu –, neesot pilnīgā saskaņā ar konkrēto ekonomisko modeļu īpatnībām, kur preces vai pakalpojuma izmantotājs nemaksā atlīdzību cenas izteiksmē, arī ievērojot to, ka, iespējams, kā to norādījusi Iestāde, pastāv konkurences telpa attiecībā uz lietotājiem un to ģenerētajiem datiem.
- 37 Šo motīvu dēļ iesniedzējtiesa uzskata, ka apelācijas sūdzībā minētā judikatūra (kur ietilpst arī Tiesas 1998. gada 26. novembra spriedums *Bronner*, C-7/97, EU:C:1998:569), kurā pausti konsolidēti principi ar atsauci uz atteikuma slēgt līgumu gadījumu, nav tieši piemērojama aplūkojamajai lietai, kas iekļaujas tādā ekonomiskajā kontekstā, kuru ietekmē digitālo tirgu darbības īpatnības. Tas var

attaisnot tradicionālo principu elastīgu interpretāciju, lai pieļautu tādu konkrētu LESD 102. panta piemērošanu, kas atbilst minētās tiesību normas garam.

DARBBA VERSIJA